

Aktuality z Evropské unie od Stálého zastoupení ČAK v Bruselu

(duben 2019)

★ Srovnávací přehled EU o soudnictví 2019: zaměřen na nezávislost soudů

Evropská komise dne 26. dubna zveřejnila srovnávací přehled o soudnictví 2019, který porovnává nezávislost, kvalitu a efektivnost soudních systémů v členských státech EU. Sedmé vydání srovnávacího přehledu EU o soudnictví se tentokrát primárně zaměřuje na nezávislost soudnictví jakožto klíčový prvek k prosazování právního státu v členských státech. Poprvé se srovnávací přehled o soudnictví zabývá systémy kárných řízení se soudci v jednotlivých členských státech a zárukami, které mají zabránit politické kontrole soudních rozhodnutí stejně jako způsoby jmenování a odvolávání státních zástupců. Mezi hlavní zjištění pro rok 2019 patří pozitivní vývoj ve většině členských států, co do efektivnosti soudních systémů (zejména zkrácením délky soudních řízení v prvním stupni téměř ve všech jurisdikcích), vnímání nezávislosti soudnictví ze strany veřejnosti se však přesto zhoršilo od minulého roku zhruba ve třech pětinách členských států, zejména vlivem nárůstu politických zásahů. V zájmu zkvalitňování soudních rozhodnutí poskytuje soudcům většina soudů specifickou odbornou přípravu týkající se struktury, odůvodňování a vypracovávání rozsudků. V některých členských státech mohou osoby, které přicházejí se soudy do styku, požádat o objasnění soudních rozhodnutí. Ve srovnání s předchozími lety jsou rozsudky ve větší míře dostupné on-line, ke zveřejňování rozsudků soudů nejvyššího stupně nyní dochází v 19 členských státech. Co se státního zastupitelství týče, srovnávací přehled ukazuje, že v některých členských státech je tendence soustředit řídicí pravomoci, jako je hodnocení, povyšování či převod státních zástupců, do rukou jediného orgánu.

Zjištění přehledu budou kromě evropského semestru 2019 rovněž podkladem při přípravě návrhů Komise týkajících se doporučení pro jednotlivé země na rok 2019 o nichž aktuálně diskutují zástupci v Radě, závěry budou schváleny Radou v červenci.

Srovnávací přehled je k dispozici v anglickém jazyce zde: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/justice_scoreboard_2019_en.pdf

26. summit EU-Japonsko

Dne 25. dubna se v Bruselu uskutečnil 26. summit EU-Japonsko, jež byl věnován zejména provádění dvou přelomových dohod uzavřených v roce 2018: dohody o strategickém partnerství a dohody o hospodářském partnerství mezi EU a Japonskem. Evropská unie a Japonsko spolupracují jak na bilaterální úrovni, tak v rámci mnohostranných fór, jako je OSN, G7 a G20, jemuž Japonsko aktuálně předsedá. Obě strany potvrdily společnou vizi na podporu demokracie, nešíření zbraní hromadného ničení, otevřených trhů a globálních obchodních systémů se Světovou obchodní organizací jako ústředním aktérem.

Vedoucí představitelé se věnovali regionálním a zahraničněpolitickým otázkám, mimo jiné situaci na Korejském poloostrově, společnému závazku k zachování společného komplexního akčního plánu – dohody s Íránem o jaderném programu, konfliktu na východní Ukrajině a nezákonné anexi Krymu a Sevastopolu ze strany Ruska či globální úloze Číny. Zavázali se rovněž k vytvoření nového partnerství mezi EU a Japonskem v oblasti udržitelné konektivity a kvalitní infrastruktury. V roce 2019 se v programu Erasmus Mundus poprvé objeví nabídka společného magisterského studia v EU a Japonsku.

Celý text společného prohlášení zástupců EU a Japonska je k dispozici v anglickém jazyce zde: https://www.consilium.europa.eu/media/39222/190425-eu-japan-summit-statement-final.pdf?utm_source=dsms-auto&utm_medium=email&utm_campaign=Joint+statement+of+the+26th+EU-Japan+summit

Komise předkládá doporučení pro příští strategickou agendu EU na období 2019–2024

Evropská komise před plánovanou schůzkou vedoucích představitelů EU27 v rumunském Sibiu, která se koná 9. května 2019, dne 30. dubna představila řadu politických doporučení, jak Evropa může utvářet svou budoucnost.

Vzhledem k volbám do Evropského parlamentu, které se budou konat ve dnech 23.-26. května 2019, a ke změně politického vedení institucí EU, která bude následovat, nastal čas pro nové politické směřování a nové priority. Evropská komise dnes na základě výstupů z téměř 1 600 dialogů a konzultací s občany zveřejnila zprávu, která potvrzuje, že většina občanů vnímá Evropu jako zásadní pro řešení globálních výzev, avšak očekává, že bude efektivnější a transparentnější.

Další opatření by se podle názoru Komise měla zaměřit na 5 aspektů:

1. Evropa, která chrání – usilovat o vytvoření účinné a skutečné evropské bezpečnostní unie a evropské obranné unie; být aktivnější při řízení migrace.
2. Konkurenceschopná Evropa - zlepšovat, modernizovat a plně provádět jednotný trh; zaměřit výzkum a inovace na ekologické, sociální a hospodářské změny a související společenské výzvy; investovat do klíčových evropských digitálních kapacit a spolupracovat na posílení evropské umělé inteligence zaměřené

na člověka; zajišťovat udržitelnou prosperitu prohlubováním hospodářské a měnové unie; podporovat transformaci evropského trhu práce.

3. Spravedlivá Evropa - pokračovat v naplňování evropského pilíře sociálních práv, podporovat dosažení sociálního začlenění a rovnosti, řešit regionální rozdíly, potřeby menšin, genderové otázky a problém stárnoucí populace; prosazovat a podporovat společné hodnoty, např. právní stát; zajistit spravedlivou a moderní daňovou politiku; zajistit finančně únosnou zdravotní péči a přístup ke kvalitnímu, energeticky účinnému a cenově dostupnému bydlení.

4. Trvale udržitelná Evropa - modernizovat hospodářství směrem k udržitelným vzorcům spotřeby a výroby; zintenzivnit úsilí v boji proti změně klimatu a zhoršování životního prostředí; nutně přejít k oběhovému hospodářství, které účinněji využívá zdroje; maximalizovat potenciál energetické unie.

5. Vlivná Evropa - zaujmout vedoucí postavení ve světě prostřednictvím důsledné a silné podpory mnohostranného celosvětového řádu založeného na pravidlech, jehož jádrem je Organizace spojených národů; rozvíjet pevné vztahy s blízkými sousedy; posílit mezinárodní úlohu eura.

Kompletní dokument je k dispozici v anglickém jazyce zde: https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/euco_sibiu_communication_en.pdf

Evropský soudní dvůr: systém soudů pro investice je slučitelný se Smlouvami EU

Posudek Soudního dvora EU ze dne 30. dubna 2019 se shoduje s lednovým stanoviskem generálního advokáta Ivese Bota, podle něhož je systém soudů pro investice podle dohody CETA plně slučitelný s právem EU.

Konkrétně je v souladu se zásadou autonomie práva EU a výlučnou pravomocí Soudního dvora Evropské unie pro výklad unijního práva; se zásadou rovného zacházení a požadavkem efektivity unijního práva; i s Listinou základních práv, zejména pokud jde o právo na přístup k soudu a právo na nezávislý a nestranný soud. Uvedené rozhodnutí Soudního dvora potvrzuje, že text dohody mezi EU a Kanadou není třeba nijak měnit a ratifikace v členských státech může pokračovat. Stejně tak nebudou nutné úpravy ustanovení o systému soudů pro investice v dohodách se Singapurem, Mexikem a Vietnamem. Členské státy EU jsou stranami téměř poloviny mezinárodních dohod o investicích, které jsou v současné době v platnosti (přibližně 1 400 z 3 000). Skoro všechny tyto dohody obsahují mechanismus řešení sporů mezi vládami a zahraničními investory, který je znám jako urovnávání sporů mezi investorem a státem. V dohodě CETA je tento mechanismus nahrazen novým účinným a spravedlivým systémem soudů pro investice, který zahrnuje opatření na ochranu zahraničních investic a investorů, rovněž jasně stanoví, že si vlády zachovávají právo na regulaci a plnění legitimních politických cílů, jako je veřejné zdraví, bezpečnost, životní prostředí, veřejná mravnost či podpora a ochrana kulturní rozmanitosti.

Více informací je k dispozici v anglickém jazyce zde:

http://ec.europa.eu/trade/policy/in-focus/ceta/ceta-explained/index_en.htm#read-more

Jednotný digitální trh: nová pravidla pro spravedlivější a transparentnější internetové platformy

Evropský parlament dne 17. dubna schválil nové nařízení o postupech při obchodování mezi platformami a podniky, které má vytvořit spravedlivé, důvěryhodné a inovativní prostředí pro podniky a obchodníky využívající online platformy. Ve sdělení Komise o online platformách z května 2016 byly identifikovány oblasti, v nichž je třeba vyvinout větší úsilí k zajištění takového systému v EU, který je založen na důvěře, je v souladu s právními předpisy a je zaměřený na inovace. V důsledku toho Komise v dubnu 2018 předložila návrh nařízení EU o spravedlnosti a transparentnosti při obchodování na online platformách a také zřídila středisko pro sledování ekonomiky online platform. Nová pravidla vycházejí z posouzení dopadů, které zahrnují poznatky a názory zúčastněných stran, jež byly shromážděny během dvouletého zjišťování.

Více informací je k dispozici v českém jazyce zde: <http://europa.eu/rapid/press-release IP-19-1168 cs.htm>

Reforma autorského práva: Rada schválila modernizovaná pravidla, která odpovídají potřebám digitální společnosti

Rada Evropské unie dne 15. dubna schválila návrh nové směrnice o autorském právu, která přinese konkrétní výhody občanům, kreativním odvětvím, tisku, výzkumným pracovníkům, pedagogům a institucím kulturního dědictví. Směrnice o autorském právu je součástí širší iniciativy zaměřené na přizpůsobení pravidel EU v oblasti autorského práva digitálnímu věku. Účelem směrnice je vytvořit jasnější pravidla přizpůsobená digitálnímu věku, jež poslouží materiálu chráněnému autorským právem, držitelům tohoto práva, vydavatelům, poskytovatelům i uživatelům. Směrnice o autorském právu se zaměřuje na tři hlavní cíle:

- více možností, jak využívat materiál chráněný autorským právem pro vzdělávání, výzkum a zachování kulturního dědictví;
- přeshraniční a online přístup k obsahu chráněnému autorským právem pro občany: Směrnice umožní lepší dostupnost audiovizuálních děl na platformách s videy na vyžádání, usnadní digitalizaci a šíření děl, která jsou komerčně nedostupná, a zajistí, aby všichni uživatelé měli možnost šířit online kopie uměleckých děl, která jsou veřejně dostupná, a to s plnou právní jistotou;
- jasnější pravidla, která zlepší fungování trhu s autorskými právy a podnítky tvorbu kvalitního obsahu: směrnice zavádí ochranu vydavatelů tisku, pokud jde o využívání jejich obsahu poskytovateli online služeb, silnější postavení držitelů práv ohledně vyjednávání a odměňování za online využívání jejich obsahu platformami s obsahem nahraným uživateli a pravidla transparentnosti týkající se odměňování autorů a výkonných umělců.

Více informací je k dispozici zde v českém jazyce: <http://europa.eu/rapid/press-release MEMO-19-1849 cs.htm>

Doporučení CCBE ohledně ochrany lidských práv v kontextu národní bezpečnosti

CCBE v dubnu publikovala své Doporučení ohledně ochrany lidských práv v kontextu národní bezpečnosti. CCBE ve svém stanovisku adresuje zejména neurčitý význam pojmu národní bezpečnost, jehož důsledkem je zásadně odlišný soudní výklad soudu tohoto pojmu v rámci posuzování, co je či není považováno za nezbytné nebo přiměřené proporcionální při odvolávání se na národní bezpečnost jakožto důvod pro ospravedlnění opatření omezujících základní práva občanů. Tato problematika má zvláštní význam pro ochranu důvěrnosti komunikace mezi advokátem a klientem v kontextu dohledové sledovacích aktivit. K tomu, aby advokáti mohli efektivně hájit práva svých klientů, je zapotřebí jistoty, že komunikace mezi klienty a jejich advokáty bude zachována v důvěrnosti. Jestliže „národní bezpečnost“ zůstane i nadále v právních předpisech zcela nevynechána, pak neexistuje jasné východisko pro rozhodování soudů o tom, zda smyslem, pro který má být dozorová činnost vykonána, je či není zajištění národní bezpečnosti. Ochrana státu a jeho občanů je primární funkcí orgánů státní moci. Dle argumentace CCBE by se však tato ochrana neměla stát záminkou pro svévolné a nepřiměřené zásahy do základních práv, zdůvodněné slovy: „výjimečná doba si žádá výjimečná opatření.“

CCBE přichází s několika doporučeními jak a zda národní bezpečnost, jakožto ospravedlňující zavádění dohledových sledovacích opatření a dalších zásahů do základních práv občanů, může být lépe zakotvena do národních demokratických systémů. Čtyři doporučení, která jsou podrobněji popsána v dokumentu CCBE, tvoří: 1) potřeba legislativní kontroly 2) justiční a nezávislý dohled 3) opravné prostředky a sankce a 4) zachování důvěrnosti komunikace mezi advokátem a klientem a advokátní povinnost mlčenlivosti.

Kompletní text doporučení je k dispozici v anglickém jazyce zde: <https://www.ccbe.eu/news/news-details/article/ccbe-makes-recommendations-on-the-protection-of-fundamental-rights-in-the-context-of-national-security/>

Zásady zlepšování právní úpravy v jádru rozhodovacích procesů EU

Evropská komise dne 15. dubna zhodnotila svou snahu zakotvit zlepšování právní úpravy v jádru rozhodovacího procesu jako úspěšnou, avšak uvádí, že dosavadní úspěch je třeba nadále upevňovat a zdokonalovat. Junkerova Komise se na základě minulých zkušeností zavázala, že bude jednat pouze v případech, kdy řešení na úrovni EU přináší přidanou hodnotu, a navíc na základě co nejlepších dostupných důkazů, s ohledem na ekonomické, sociální a environmentální dopady a bez zbytečných nákladů. Výsledkům práce se dostalo i mezinárodního uznání – OECD označila regulační politiku EU v roce 2018 za jednu z nejlepších na světě. Existuje široká poptávka po tom, aby zlepšování právní úpravy tvořilo nedílnou součást činnosti Komise i nadále a aby se dále zdokalovalo, zejména prostřednictvím:

- zapojení občanů do tvorby politiky (od roku 2015 zorganizovala Komise více než 400 veřejných konzultací). Do budoucna by se měla Komise zabývat tím, jak zlepšit informovanost o způsobech, jak se na tvorbě politik EU podílet.
- činností nově zřízeného Výboru pro kontrolu regulace, jež zaručuje kvalitu podpůrných analýz a hodnocení dopadů.
- zjednodušením legislativy s menší administrativní zátěží - Komise navrhla zhruba 150 zjednodušení, jejichž účelem bylo omezit zbytečnou administrativní zátěž a přitom plnit politické cíle. Kromě toho reagovala na takřka 90 podnětů zaslaných prostřednictvím nové platformy REFIT.
- spoluprací institucí EU s členskými státy a místními institucemi, neboť za tvorbu a implementaci legislativy EU odpovídají společně Evropský parlament, Rada, Komise a členské státy. Komise může určitá zlepšení usnadnit, ale nemůže je sama zcela zaručit. Například veřejné konzultace mohou oslovit mnohem širší publikum, když se do nich zapojí i další unijní, vnitrostátní, regionální a místní instituce. Také je třeba systematictěji analyzovat dopady změn zanášených do návrhů Komise Parlamentem a/nebo Radou.

Více informací je k dispozici v anglickém jazyce zde: https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/planning-and-proposing-law/better-regulation-why-and-how_en

Vstupuje v platnost nařízení EU o prověřování zahraničních investic

Dne 10. dubna 2019 vstoupil oficiálně v platnost nový rámec EU pro prověřování přímých zahraničních investic. Ten vychází z návrhu, který předložila Evropská komise v září 2017, a bude mít zásadní význam při ochraně bezpečnosti a veřejného pořádku Evropy v souvislosti s přímými zahraničními investicemi do Unie.

Nový rámec vytváří mechanismus spolupráce pro výměnu informací mezi Komisí a členskými státy o konkrétních investicích; umožní Komisi zaujmout stanovisko, pokud určitá investice ohrožuje bezpečnost nebo veřejný pořádek v několika členských státech nebo pokud by mohla mařit projekt nebo program, který je v zájmu celé EU, jako je Horizont 2020 či Galileo; podpoří mezinárodní spolupráci při prověřování investic, včetně sdílení zkušeností, osvědčených postupů a informací o záležitostech společného zájmu; stanoví určité požadavky pro členské státy, které chtějí zachovat nebo zavést prověřovací mechanismus na vnitrostátní úrovni; zohlední to, že prověření je třeba zajistit v krátkých lhůtách, které jsou vstřícné vůči podnikání, a dodržet při tom přísné požadavky na zachování důvěrnosti.

Od dnešního dne musí členské státy EU Komisi oznamovat své vnitrostátní mechanismy pro prověřování investic. V současnosti existuje vnitrostátní prověřovací mechanismus ve 14 členských státech. V příštích 18 měsících podniknou Komise a členské státy EU nezbytné kroky, aby zajistily, že EU bude moci od 11. října 2020 nařízení plně uplatňovat.

Celý text nařízení je k dispozici v českém jazyce zde: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:32019R0452&from=EN>

Summit EU-Čína: Vyvážení strategického partnerství

Dne 9. dubna se v Bruselu uskutečnil již 21. summit EU-Čína, jež poskytl oběma stranám příležitost pro komunikaci na nejvyšší úrovni. Kromě společného prohlášení ze summitu, které svědčí o šíři a hloubce spolupráce mezi EU a Čínou, byla na vrcholném jednání dohodnuta řada dalších konkrétních výstupů, mezi něž patří memorandum o porozumění týkající se dialogu v oblasti režimu kontroly státní podpory a systému pro kontrolu spravedlivé hospodářské soutěže; dohoda o mandátu pro dialog mezi EU a Čínou o politice hospodářské soutěže; společné prohlášení o provádění spolupráce mezi EU a Čínou v energetice; a podmínky zadání společné studie, která určí nejudržitelnější dopravní koridory založené na železnici mezi Evropou a Čínou.

Více informací je v českém jazyce k dispozici zde: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-19-2055_cs.htm

Bezpečnostní unie: Rada přijala návrh nového Evropského informačního systému rejstříků trestů o odsouzených státních příslušnících třetích zemí

Rada dne 9. dubna schválila návrh Komise na vytvoření Evropského informačního systému rejstříků trestů o odsouzených státních příslušnících třetích zemí. Tento centrální systém vylepšuje výměnu informací z rejstříků trestů o odsouzených osobách, které nemají občanství EU nebo jsou bez státní příslušnosti, a to prostřednictvím stávajícího Evropského informačního systému rejstříků trestů (ECRIS). Databáze bude k dispozici online a orgány budou moci snadno vyhledávat na základě mechanismu výskytu shody. Systém bude obsahovat pouze informace o totožnosti, včetně otisků prstů a případně zobrazení obličeje, bude spravován agenturou eu-LISA a lze jej použít i pro jiné legitimní účely, například při prokazování bezúhonnosti pro práci s dětmi nebo při žádostech o povolení třeba pro manipulaci se zbraněmi.

Více informací je k dispozici v anglickém jazyce zde: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/initiatives/com-2017-344_en

Umělá inteligence: Evropská komise podnikla další kroky směřující ke vzniku etických pokynů

Komise dne 8. dubna představila výsledky práce odborné skupiny na vysoké úrovni a další kroky směřující k budování důvěry v umělou inteligenci. Na základě výsledků práce skupiny nezávislých odborníků jmenovaných v červnu 2018 dnes Komise zahajuje pilotní fázi, aby ověřila vhodnost etických pokynů pro vývoj a využívání umělé inteligence a umožnila jejich uplatňování v praxi. Komise dále vyzvala zástupce průmyslu, výzkumné instituce a veřejné orgány, aby otestovali podrobný seznam sloužící k hodnocení technologií umělé inteligence. Komise uplatňuje třístupňový

přístup stanovením klíčových požadavků na důvěryhodnost umělé inteligence, projektem k získání zpětné vazby od zúčastněných stran a úsilím směřujícím k mezinárodnímu konsensu ohledně umělé inteligence zaměřené na humánnost.

Seďm podmínek důvěryhodnosti umělé inteligence jako kritéria stanoví, že: AI bude plně v souladu s platným právním řádem a souborem stanovených požadavků; systémy využívající umělou inteligenci by měly pomáhat vytvářet spravedlivou společnost podporou lidského faktoru a dodržováním základní práv, nikoliv lidskou nezávislost omezovat; AI musí být založena na bezpečných, spolehlivých a odolných algoritmech; občané by měli mít plnou kontrolu nad svými údaji a údaje o nich nesmí být použity k jejich újmě ani diskriminaci; systémy umělé inteligence musí být sledovatelné; systémy by měly zohledňovat celou škálu lidských schopností, dovedností a požadavků a měly by být přístupné všem; měly by se využívat k podpoře pozitivních sociálních změn a ke zvýšení udržitelnosti a ekologické odpovědnosti; měly by být zavedeny odpovědnostní mechanismy.

Více informací je k dispozici v anglickém jazyce zde: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/communication-building-trust-human-centric-artificial-intelligence>

Jednotný digitální trh: Evropský parlament schválil nová pravidla pro sdílení údajů z veřejného sektoru

Evropský parlament dne 4. dubna schválil směrnici o veřejně přístupných údajích a informacích veřejného sektoru, která výrazně zlepší dostupnost a inovativní využívání veřejně přístupných údajů a údajů financovaných z veřejných zdrojů, což přispěje k rozvoji technologií založených na velkých objemech dat, jako je umělá inteligence.

Více informací je k dispozici v anglickém jazyce zde: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/factsheet-building-data-based-economy-eu-agreement-future-open-data-and-public-sector>

Komise zahajuje diskusi o posílení právního státu v EU

Komise dne 3. dubna zveřejnila sdělení shrnující dostupné nástroje pro sledování, hodnocení a ochranu zásad právního státu v Unii. Z dosavadních zkušeností především vyplývá, že je třeba prohloubit znalost zásad právního státu, včas předcházet souvisejícím rizikům a porušením těchto zásad a zajistit náležitou reakci v případě jejich nedodržování v EU zejména zvyšováním povědomí a znalosti zásad právního státu a judikatury v členských zemích například prostřednictvím informačních kampaní a jiných komunikačních aktivit pro veřejnost, společným celoevropským postupem prosazujícím posílení kultury právního státu v institucích a jednotlivých profesích, dále kontinuální spoluprací s Radou Evropy a zapojením občanské společnosti na regionální a místní úrovni. Hlavní odpovědnost za to, aby byly zásady právního státu dodržovány na vnitrostátní úrovni, nesou členské státy. Evropská unie jim však může nabídnout pomoc při budování odolnosti klíčových systémů a institucí. Díky

tomu by bylo možné řešit případné problémy v této oblasti včas. Komise chce i nadále zajišťovat řádné uplatňování práva EU prostřednictvím řízení o nesplnění povinnosti. Kromě toho by bylo vhodné provést určitou úpravu stávajícího rámce pro právní stát, např. přidáním povinnosti včasného poskytnutí informací Evropskému parlamentu a Radě a jejich následné pomoci, či stanovením jasného časového harmonogramu dialogů.

Komise zároveň téhož dne zaslala Polsku nótu o zahájení řízení pro porušení právních předpisů, konkrétně čl. 19 (odst. 1) SEU ve spojení s čl. 47 Listiny základních práv EU, v souvislosti se zavedením nových disciplinárních režimů pro soudce. Polský zákon umožňuje, aby soudci byli subjekty disciplinárního řízení a sankcí za obsah jimi vydaných rozhodnutí. Polský zákon rovněž negarantuje nezávislost kárné komise Nejvyššího soudu, která odpovídá za přezkum disciplinárních řízení proti soudcům.

Více informací je k dispozici v anglickém jazyce zde: https://ec.europa.eu/info/police/s/justice-and-fundamental-rights/effective-justice/rule-law/rule-law-framework_en

Rada dala zmocnění k jednání o odstranění cel na průmyslové zboží a o posuzování shody

Rada dne 15. dubna schválila mandáty pro Komisi k zahájení jednání se Spojenými státy americkými o obchodní dohodě zaměřená pouze na odstranění cel na průmyslové zboží kromě zemědělských produktů a dohodě o posuzování shody, jejímž cílem by bylo odstranit necelní překážky tím, že by se firmám usnadnilo prokazování, že jejich výrobky splňují technické požadavky v EU i v USA, a zároveň by byla zachována vysoká úroveň ochrany v EU.

Více informací je k dispozici v českém jazyce zde: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2019/04/15/trade-with-the-united-states-council-authorises-negotiations-on-elimination-of-tariffs-for-industrial-goods-and-on-conformity-assessment/>

Rozhodnutí Evropské rady o prodloužení lhůty dle čl. 50 odst. 3 Smlouvy o EU

Dne 10. dubna 2019 se Evropská rada dohodla na dalším prodloužení lhůty, stanovené podle čl. 50 odst. 3 SEU s cílem umožnit ratifikaci dohody o vystoupení Velké Británie z EU oběma stranami. Toto prodloužení by mělo trvat po dobu nezbytně nutnou, v každém případě však nejdéle do dne 31. října 2019. Evropská rada rovněž připomněla, že v případě, že strany dokončí své ratifikační postupy přede dnem 31. října 2019, může v souladu s čl. 50 odst. 3 Smlouvy o EU dohoda o vystoupení vstoupit v platnost dříve. Proto by k vystoupení mělo dojít k prvnímu dni měsíce následujícího po dokončení ratifikačních postupů, nebo dne 1. listopadu 2019, podle toho, co nastane dříve.

Účinnější pravidla pro vyřizování kasačních opravných prostředků předložených Soudnímu dvoru EU

S cílem zlepšit fungování Soudního dvora EU, který zaznamenal obrovský nárůst počtu předkládaných věcí, přijala dne 9. dubna Rada nový mechanismus filtrování kasačních opravných prostředků, a to změnou statutu Soudního dvora EU. Za účelem praktického provedení změny Rada rovněž schválila soubor pozměňovacích návrhů k jednacímu řádu Soudního dvora. Schválené nařízení zavede nový mechanismus filtrování kasačních opravných prostředků proti rozhodnutím některých subjektů EU (Úřadu EU pro duševní vlastnictví, Odrůdového úřadu Společenství, Evropské agentury pro chemické látky a Agentury EU pro bezpečnost letectví). Kasační opravné prostředky podané ve věcech, které již byly posouzeny dvakrát, nejprve nezávislým odvolacím senátem a poté Tribunálem, nebudou připuštěny k Soudnímu dvoru, pokud se neprokáže, že nastolují otázku, která je významná z hlediska jednoty, jednotnosti a vývoje práva EU. Ze statistik vyplývá, že mnohé z těchto kasačních opravných prostředků byly ve skutečnosti zamítnuty pro zjevnou neopodstatněnost či z důvodu zjevné nepřipustnosti.

Více informací je k dispozici zde: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/PE-1-2019-INIT/cs/pdf>

Judikatura SDEU

Stanovisko generálního advokáta Tančeva ze dne 11. dubna 2019 ve věci C-619/18 Komise v. Polsko

Soudní dvůr by měl rozhodnout, že polské právní předpisy snižující věk odchodu do důchodu pro soudce Nejvyššího soudu jsou v rozporu s unijním právem. Sporná opatření porušují zásadu neodvolatelnosti soudců a zásadu soudcovské nezávislosti.

Dne 3. dubna 2018 nabyl účinnosti nový polský zákon o Nejvyšším soudu. Podle tohoto zákona byl věk odchodu do důchodu pro soudce Nejvyššího soudu snížen na 65 let. Nová věková hranice platí od data účinnosti tohoto zákona a platí i pro soudce tohoto soudu jmenované před tímto datem. Soudci Nejvyššího soudu mohou pokračovat ve výkonu soudcovské funkce i po dovršení věku 65 let, avšak pouze pokud předloží prohlášení, v němž projeví přání vykonávat nadále funkci, osvědčení o zdravotní způsobilosti a získá souhlas prezidenta Polské republiky.

Generální advokát uvádí, že ochrana před odvoláním z funkce pro členy dotčeného soudu je jednou ze zásadních záruk soudcovské nezávislosti. Ochrana před odvoláním z funkce je základem a odrazem nezávislosti soudnictví. Předčasný odchod do důchodu by měl být možný pouze na žádost dotčeného soudce nebo ze zdravotních důvodů a žádné změny povinného věku odchodu do důchodu nesmí mít zpětný účinek.

Generální advokát podotýká, že Komise prokázala, že sporná opatření mají zaprvé značný dopad na složení Nejvyššího soudu, neboť se dotýkají 27 ze 72 soudců,

zadruhé představují zvláštní právní úpravu přijatou ohledně členů Nejvyššího soudu a zatřetí se nepředpokládá, že budou dočasná. Náhlé a nepředpokládané odvolání velkého počtu soudců navíc nevyhnutelně vyvolává problémy, pokud jde o důvěru veřejnosti. Generální advokát navíc uvádí, že členské státy sice mají pravomoc upravit věk odchodu do důchodu soudců s ohledem na společenské a hospodářské změny, avšak musí tak učinit, aniž by byla ohrožena nezávislost a neodvolatelnost soudců. Generální advokát proto dospěl k závěru, že sporná opatření porušují zásadu neodvolatelnosti soudců, jejíž dodržování je nezbytné pro splnění požadavků účinné soudní ochrany podle druhého pododstavce čl. 19 odst. 1 SEU. Podle generálního advokáta argumenty Polska o výsadách prezidenta podle polské ústavy, o systému záruk nezávislosti soudců zakotvených v polském právu a o kritériích zohledňovaných Národní soudcovskou radou při formulování stanoviska nestačí k rozptýlení dojmu o nedostatku objektivní nezávislosti Nejvyššího soudu, který pramení ze sporných opatření.

Kompletní tisková zpráva je k dispozici v českém jazyce zde: <https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2019-04/cp190048cs.pdf>

Stanovisko generálního advokáta Szpunara ze dne 30. dubna 2019 ve věci C-390/18 Eoin Michael Hession a AIRBNB Ireland UC v. Hôtelière Turenne SAS a Association pour un hébergement et un tourisme professionnel (AHTOP) a Valhotel

Služba, jakou poskytuje platforma AIRBNB, je podle generálního advokáta Szpunara službou informační společnosti.

Na základě trestního oznámení, k němuž byl připojen návrh na přiznání náhrady škody v adhezním řízení, podalo státní zastupitelství v Paříži dne 16. března 2017 obžalobu pro spáchání trestných činů podle zákona upravujícího podmínky výkonu činností souvisejících s určitými způsoby nakládání s nemovitostmi a obchodním majetkem, pokud jde mimo jiné o činnosti realitního makléře. Společnost AIRBNB Ireland popírá, že by vykonávala činnost realitního makléře a namítá nepoužitelnost Hoguetova zákona z důvodu jeho neslučitelnosti se směrnicí o některých právních aspektech služeb informační společnosti.

Vyšetřující soudce při soudu prvního stupně v Paříži se rozhodl dotázat Soudního dvora, zda pro služby poskytované ve Francii společností AIRBNB Ireland prostřednictvím elektronické platformy provozované z Irska platí svoboda poskytování služeb podle směrnice o elektronickém obchodu a zda se lze vůči této společnosti dovolávat omezujících pravidel týkajících se výkonu povolání realitního makléře ve Francii upravených Hoguetovým zákonem. Po posouzení služby poskytované společností AIRBNB Ireland z hlediska těchto kritérií generální advokát Soudnímu dvoru navrhl, aby na první předběžnou otázku odpověděl, **že služba spočívající ve zprostředkování kontaktu pomocí elektronické platformy mezi potenciálními nájemci a pronajímateli nabízejícími krátkodobé ubytovací služby, a to v situaci,**

kdy poskytovatel této služby nemá kontrolu nad základními parametry těchto ubytovacích služeb, je službou informační společnosti. K otázce, zda jiný členský stát, než členský stát původu může rovnou a bez posouzení hmotněprávních podmínek stanovit poskytovatelům určité kategorie služeb informační společnosti takové požadavky týkající se výkonu povolání realitního makléře, jaké upravuje Hoguetův zákon, generální advokát uvedl, že směrnice brání tomu, aby členský stát za takových okolností a takovým způsobem mohl omezovat volný pohyb služeb informační společnosti poskytovaných z jiného členského státu.

Kompletní tisková zpráva je k dispozici v českém jazyce zde: <https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2019-04/cp190051cs.pdf>

Odbor mezinárodních vztahů ČAK